

BÀI 7: TÍNH TRỰC GIAO CƠ SỞ TRỰC GIAO

B1: Tìm cơ sở và số chiều của không gian S^\perp , với:

a, S là không gian sinh bởi 2 vectơ $(1, 2, 3)$ và $(0, 1, 2)$

b, S là không gian con được sinh bởi $(1, 1, 1)$

c, S là không gian con được sinh bởi $(2, 0, 0)$ và $(0, 0, 3)$

Giải:

a) Xét $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$

Khi đó: $S^\perp = C(A)$
 $\Rightarrow S^\perp = N(A^T)$

Xét hệ: $A^T x = 0$

Ta có ma trận mở rộng của hệ:

$$[A^T | 0] = \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 \end{array} \right]$$

Khắc phục hệ, ta được:

$$\begin{cases} x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 = 0 \end{cases}$$

Biến phụ: x_1, x_2

Biến tự do: x_3

$$\text{Cho } x_3 = 1 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = -2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow s = (1, -2, 1)$$

Vậy cơ sở của S^\perp là vectơ:

$$s = (1, -2, 1)$$

và số chiều của S^\perp là:

$$\dim S^\perp = 1$$

$$b) \text{ Xét } A = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{Khi đó: } S = C(A)$$

$$\Rightarrow S^\perp = N(A^T)$$

$$\text{Xét hệ } A^T x = 0$$

$$\text{Ta có: } x_1 + x_2 + x_3 = 0$$

Biến tự: x_1 , biến tự do: x_2, x_3

$$\text{Cho } x_2 = 1, x_3 = 0 \Rightarrow x_1 = -1$$

$$\Rightarrow s_1 = (-1, 1, 0)$$

$$\text{Cho } x_2 = 0, x_3 = 1 \Rightarrow x_1 = -1$$

$$\Rightarrow s_2 = (-1, 0, 1)$$

Vậy cơ sở của S^\perp gồm 2 vectơ:

$$s_1 = (-1, 1, 0) \text{ và } s_2 = (-1, 0, 1)$$

và số chiều của S^\perp là:

$$\dim S^\perp = 2$$

c) Xét $A = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}$

Khi đó : $S = C(A)$
 $\Rightarrow S^\perp = N(A^T)$

d) Xét hệ $A^T x = 0$

Ta có : $\begin{cases} 2x_1 = 0 \\ 3x_3 = 0 \end{cases}$

Biến tự do : x_2, x_3

Biến phụ : x_1

Cho $x_2 = 1 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 0 \\ x_3 = 0 \end{cases}$

$\Rightarrow S = (0, 1, 0)$

Vậy cơ sở của S^\perp gồm 1 vector :

$S = (0, 1, 0)$

Với số chiều của S^\perp là :

$\dim S^\perp = 2$

B2: a) Hãy tìm một cơ sở của không gian con S trong \mathbb{R}^4 sinh bởi tất cả các nghiệm của :

$x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0$

b) Hãy tìm một cơ sở của phần bù trực giao S^\perp

Giải :

a) Xét $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$

$\Rightarrow S = N(A)$
 ③

a) Xét hệ: $Ax = 0$

Ta có: $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0$

Biến phụ: x_1

Biến tự do: x_2, x_3, x_4

Cho $x_2 = 1, x_3 = 0, x_4 = 0 \Rightarrow x_1 = -1$

$\Rightarrow s_1 = (-1, 1, 0, 0)$

Cho $x_2 = 0, x_3 = 1, x_4 = 0 \Rightarrow x_1 = -1$

$\Rightarrow s_2 = (-1, 0, 1, 0)$

Cho $x_2 = 0, x_3 = 0, x_4 = 1 \Rightarrow x_1 = -1$

$\Rightarrow s_3 = (-1, 0, 0, 1)$

Vậy cơ sở của S gồm 3 vector:

$s_1 = (-1, 1, 0, 0), s_2 = (-1, 0, 1, 0)$

và $s_3 = (-1, 0, 0, 1)$

b) Ta có: $S =$

Với $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$

Ta có: $S = N(A)$

$\Rightarrow S^\perp = C(A^T)$

\Rightarrow Cơ sở của S^\perp gồm 1 vector:

$S = (1, 1, 1, 1)$

B3. a) Tìm cơ sở trực giao và cơ sở của không gian nghiệm S của hệ sau:

$$\begin{cases} 2x_1 + 3x_2 - x_3 + x_4 = 0 \\ 2x_1 - 3x_2 + x_3 + x_4 = 0 \end{cases}$$

b) Từ đó tìm một cơ sở của không gian bù trực giao S^\perp

a) Xét $A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & -1 & 1 \\ 2 & -3 & 1 & 1 \end{bmatrix}$

Khi đó: $S = N(A)$

1) Xét hệ: $Ax = 0$

Ta có ma trận mở rộng:

$$[A | 0] = \left[\begin{array}{cccc|c} 2 & 3 & -1 & 1 & 0 \\ 2 & -3 & 1 & 1 & 0 \end{array} \right]$$

$$\underline{h_2 - h_1 \rightarrow h_2} \rightarrow \left[\begin{array}{cccc|c} 2 & 3 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & -6 & 2 & 0 & 0 \end{array} \right]$$

Khôi phục hệ, ta được:

$$\begin{cases} 2x_1 + 3x_2 - x_3 + x_4 = 0 \\ -6x_2 + 2x_3 = 0 \end{cases}$$

Biến phụ: x_1, x_2

Biến tự do: x_3, x_4

Cho $x_3 = 1, x_4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 0 \\ x_2 = \frac{1}{3} \end{cases}$

$$\Rightarrow s_1 = \left(0, \frac{1}{3}, 1, 0 \right)$$

Cho $x_3 = 0, x_4 = 1 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -\frac{1}{2} \\ x_2 = 0 \end{cases}$

$$\Rightarrow s_2 = \left(-\frac{1}{2}, 0, 0, 1 \right) \Rightarrow \dim S = 2$$

Vậy cơ sở của S gồm 2 vectơ:

$$s_1 = \left(0, \frac{1}{3}, 1, 0 \right) \text{ và } s_2 = \left(-\frac{1}{2}, 0, 0, 1 \right)$$

b) Với $A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & -1 & 1 \\ 2 & -3 & 1 & 1 \end{bmatrix}$

Thì có: $S = N(A)$

$\Rightarrow S^\perp = C(A^T)$

Xét $A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & -1 & 1 \\ 2 & -3 & 1 & 1 \end{bmatrix}$

$\xrightarrow{h_2 - h_1 \rightarrow h_2} \begin{bmatrix} 2 & 3 & -1 & 1 \\ 0 & -6 & 2 & 0 \end{bmatrix}$

\Rightarrow Cơ sở của S^\perp gồm 2 vectơ:
 $(2, 3, -1, 1)$ và $(0, -6, 2, 0)$

B4: Cho các vectơ $v_1 = (1, 0, -2, 1)$,
 $v_2 = (0, 1, 3, -2)$. Ký hiệu W là
 không gian con của \mathbb{R}^4 gồm tất cả
 những tổ hợp tuyến tính của v_1, v_2

a) Hãy tìm W^\perp

b) Tính số chiều của W^\perp

Giải:

Xét $A = [v_1 \ v_2] = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \\ -2 & 3 \\ 1 & -2 \end{bmatrix}$

$\Rightarrow W = C(A)$

$\Rightarrow W^\perp = N(A^T)$

a) Xét hệ $A^T x = 0$
 (6)

Ta có ma trận mở rộng của hệ:

$$[A^T | 0] = \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & -2 & 0 \end{array} \right]$$

Khử phụ hệ, ta được:

$$\begin{cases} x_1 - 2x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 0 \end{cases}$$

Biến phụ: x_1, x_2

Biến tự do: x_3, x_4

$$\text{Cho } x_3 = 1, x_4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 2 \\ x_2 = -3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow s_1 = (2, -3, 1, 0)$$

$$\text{Cho } x_3 = 0, x_4 = 1 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -1 \\ x_2 = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow s_2 = (-1, 2, 0, 1)$$

\Rightarrow Cơ sở của W^\perp gồm 2 vector:

$$s_1 = (2, -3, 1, 0) \text{ và } s_2 = (-1, 2, 0, 1)$$

Vậy số chiều của W^\perp là:

$$\dim W^\perp = 2$$